

רשומות

קובץ התקנות

30 באוקטובר 1977

3774

י"ח בחשוון תשל"ח

עמוד

1

תקנות-שעת-חירום (הסדרים בעקבות שינוי שער המטבע) (מס' 2), תשל"ח-1977 164

פקודת סדרי השלטון והמשפט, תש"ח-1948

תקנות-שעת-חירום בדבר הסדרים בעקבות שינוי שער המטבע

בתוקף סמכותי לפי סעיף 9 לפקודת סדרי השלטון והמשפט, תש"ח-1948, אני מתקין תקנות-שעת-חירום אלה:

פרק א': כללי

1. בתקנות אלה –

הגדרות

"בעל טובין" – כמשמעותו בפקודת המכס;²

"דולר" – דולר של ארצות הברית של אמריקה;

"היום הקובע" – י"ח בחשון תשל"ח (30 באוקטובר 1977);

"היטל" – היטל לפי תקנות אלה;

"המנהל" – מנהל המכס והבלו או מי שהוא הסמיך לענין תקנות אלה;

"המפקח" – המפקח על מטבע חוץ, כמשמעותו בתקנות המטבע;

"הקצבה" – היתר רכישת מטבע חוץ שניתן לפי תקנות המטבע;

"השער החדש", לגבי כל מטבע חוץ – השער היציג לאותו מטבע שיתפרסם לראשונה בהודעה מאת בנק ישראל בדבר השערים היציגים של מטבעות חוץ ביום הקובע או לאחריו;

"השער הקודם", לגבי כל מטבע חוץ – מחיר הקניה שנקבע לאותו מטבע לאחרונה לפני היום הקובע בחוזר בנק ישראל אל הבנקים הסוחרים המוסמכים בדבר שערי חליפין של מטבע חוץ (העברות והמחאות);

"התרה" – התרת רשימון לצריכה בארץ, כמשמעותו לפי פקודת המכס;

"טובין" – טובין שיובאו לישראל ותמורתם או חלק ממנה שולמו במטבע שנרכש מהקצבה או מתוך מילווה בין-לאומי שקבע המפקח ובמידה שקבע;

"מוסד בנקאי" – כמשמעותו בחוק בנק ישראל, תשי"ד-1954,³ לרבות מוסד כספי כמשמעותו בצו בנק ישראל (מוסדות כספיים), תשל"ה-1975;⁴

"מחזיק", לענין מטבע חוץ – תושב ישראל אשר בישראל או מחוצה לה רכש מטבע חוץ או מחזיק אותו ברשותו או בפיקוחו או שהוא בעל זכות בצורה כלשהי בישראל או מחוצה לה במטבע חוץ;

"רשות מוסמכת" –

(1) לגבי היטל מטבע – המפקח;

(2) לגבי היטל מלאי והיטל יבוא – המנהל;

"מחיר טובין" – המחיר המקובל כמשמעותו בסעיף 130 לפקודת המכס כפי שנרשם בלירות ברשימון שהתיר גובה המכס, ובהעדר רשימון – במסמך יבוא אחר;

"מטבע חוץ" – מטבע חוץ המפורט בתוספת הראשונה;

1 ע"ר תשי"ח, תוס' א, עמ' 1.
2 דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 3, עמ' 39.
3 ס"ח תשי"ד, עמ' 192.
4 ק"ת תשל"ה, עמ' 2292.

"סוחר מוסמך" – כמשמעותו בתקנה 3 (2) לתקנות המטבע;

"מסירה לצריכה בארץ" – כמשמעותה בפקודת המכס;

"עוסק" לענין טובין – אדם שבבעלותו, ברשותו או בפיקוחו נמצא מלאי טובין למכירה או לשימוש אחר בעסקיו;

"פיקוח רשות המכס" – כמשמעותו בפקודת המכס;

"תקנות המטבע" – תקנות ההגנה (כספים), 1941.⁵

2. היטל ישולם לאוצר המדינה. תשלום היטל

פרק ב': היטל מטבע

3. (א) סוחר מוסמך המחזיק הון חוזר ביום הקובע, ישלם עליו היטל מטבע.
(ב) בתקנה זו –

(1) "הון חוזר" – מטבע חוץ או זכות למטבע חוץ בכל צורה שהיא אשר המפקח התיר את החזקתו כהון חוזר או המוחזק למעשה כהון חוזר, ולרבות כל מטבע חוץ שנצטבר ביום הקובע במחזור;

(2) "מחזיק הון חוזר" – לרבות מחזיק מטבע חוץ שנרכש לפי השער הקודם והרוכש הוציאו מרשותו בעסקה שנעשתה ללא היתר של המפקח או לפני המועד שבו התיר המפקח לעשותה.

4. המחזיק ביום הקובע או לאחריו מטבע חוץ אשר על פי דין חייבים במכירתו לסוחר מוסמך לפי השער הקודם או אשר היו חייבים למכרו לסוחר מוסמך לפני היום הקובע, אך הוא נמכר לפי השער החדש או עדיין לא נמכר, ישלם עליו היטל מטבע.

5. היטל מטבע יהיה בסכום ההפרש בין השער החדש לבין השער הקודם של אותו מטבע.

6. היטל מטבע ישולם תוך חמישה עשר יום מהיום הקובע או תוך שלושה ימים מן היום שבו הגיעו ההון החוזר או מטבע החוץ שעליהם מוטל ההיטל לידי החייב בהיטל, הכל לפי המאוחר יותר.

7. אם עקב מעשה או מחלל בניגוד לתקנה 6 לתקנות המטבע, שהחייב בהיטל מטבע שותף להם, לא הגיעו ההון החוזר או מטבע החוץ לידי, ישלם קנס בשיעור 28 אחוזים לשנה מההיטל מן המועד המוקדם ביותר שבו צריך היה ההון החוזר או מטבע החוץ להגיע לידי אילולא המעשה או המחלל האמורים ועד יום תשלום הקנס בפועל.

8. החייב בהיטל מטבע ימסור למפקח דין וחשבון כפי שיוורה המפקח ובו פרטים על מטבע חוץ שהחזיק ביום הקובע, לא יאוחר מעשרה ימים לאחר פרסום תקנות אלה.

פרק ג': היטל מלאי

9. (א) עוסק שבבעלותו, ברשותו או בפיקוחו נמצאים טובין – למעט טובין המפורטים בתוספת השניה – שיובאו לישראל ורשימונם הותר לצריכה בארץ לפני היום הקובע – אף אם עדיין לא סולקו מפיקוח רשות המכס – ישלם עליהם היטל מלאי המורכב משניים אלה:

5 ע"ד 1941, תוס' 2, עמ' 1380; ס"ח תשל"ד, עמ' 89.

(1) שיעור ממחיר הטובין כשהוא מחושב לפי השער הקודם של הדולר, השווה לשיעור העליה של השער החדש של הדולר לעומת השער הקודם של הדולר;

(2) ההפרש בין סך כל סכום המסים שהיו משתלמים על הטובין אילו שולמו ערב היום הקובע לבין סך כל סכום המסים שהיו משתלמים על הטובין אילו שולמו ביום הקובע כשמחירים מוגדל בשיעור העליה של השער החדש של הדולר לעומת השער הקודם של הדולר, אולם אם סכום המסים על הטובין ביום הקובע קטן מסכום המסים ערב היום הקובע יופחת סכום ההפרש המחושב לפי פסקה זו מן הסכום המחושב לפי פסקה (1).

(ב) "מסים", לענין תקנה זו – מכס, מס קניה ותשלומי חובה לפי תקנות-שעת-חירום (תשלומי חובה), תשי"ח-1958* (להלן – תקנות תשלומי חובה) וכל היטל אחר המוטל על יבוא טובין למעט מס ערך מוסף.

(ג) נתקיימו בטובין הוראות סעיפים 156, 160, 160א או 160ג לפקודת המכס או הוראות תקנות 17 או 18 לתקנות תשלומי חובה יהיה דין היטל, כולו או מקצתו, ששולם לפי הוראות תקנות משנה (א) (2) כדין מכס או תשלומי חובה לענין אותם סעיפים או תקנות.

(ד) הוכח להנחת דעתו של המנהל, כי מחיר הטובין שונה במידה ניכרת ממחירים המקובל כמשמעותו בסעיף 130 לפקודת המכס ביום הקובע, רשאי הוא לחשב את ההיטל לפי מחירים המקובל ביום הקובע.

(ה) מי שנתחייב בהיטל מלאי והוכיח להנחת דעתו של המנהל שהטובין שעליהם נתחייב אינם בבעלותו, לא יהא חייב בתשלום היטל עליהם אם מסר פרטים עליהם כאמור בתקנת משנה 16 (א) ואת שמם ומענם של הבעלים; אין באמור בתקנת משנה זו כדי לפטור מהיטל מלאי את העוסק שהוא בעל הטובין האמורים.

10. לענין חישוב היטל המלאי על טובין שיטולקו מפיקוח רשות המכס מהיום הקובע ועד ליום לאחר שתתפרסם לראשונה הודעה מאת בנק ישראל בדבר השערים היציגים של מטבעות חוץ, יהיה השער החדש של הדולר שווה לחמש עשרה לירות.

הוראת מעבר

11. (א) היה בבעלותו, ברשותו או בפיקוחו של עוסק מלאי טובין שיובאו על פי יותר מרשימון אחד או מסמך יבוא אחד ולא ניתן לקבוע על פי איזה רשימון או מסמך כאמור יובא כל חלק מן המלאי, יראו את הטובין שבמלאי כאילו יובאו על פי הרשימונים או המסמכים שתאריכם מאוחר.

יחוס טובין

(ב) המנהל רשאי לקבוע כללים לקביעת מקור הטובין לצורך חישוב היטל מלאי שחייב בו עוסק שחלק מהטובין שבבעלותו, ברשותו או בפיקוחו יובאו על ידו וחלקם רכש מאחר.

12. (א) היטל מלאי ישולם בשנים עשר שיעורים חודשיים שווים ורצופים שהראשון מהם ישולם ביום א' בטבת תשל"ח (11 בדצמבר 1977); שילם החייב את היטל המלאי המגיע ממנו במלואו לא יאוחר מיום א' בטבת תשל"ח (11 בדצמבר 1977) יהיה זכאי להנחה של 10 אחוזים מסכום ההיטל ובלבד שלא תינתן הנחה למי ששילם את ההיטל כאמור בתקנת משנה (ב).

מועד השלום
היטל מלאי

(ב) על אף האמור בתקנת משנה (א) היטל החל על טובין שעדיין לא סולקו מפיקוח רשות המכס ישולם במלואו לפני סילוקם מפיקוח רשות המכס, וכל עוד לא שולם ההיטל לא יסולקו הטובין.

13. לא עלה סכום היטל המלאי שעוסק חייב בו על 40,000 לירות, יהיה העוסק פטור מתשלומי; עלה ההיטל על הסכום האמור יופחת ב-40,000 לירות.

פטור והפחתה

14. עוסק יהיה פטור מהיטל מלאי לגבי טובין שהוכיח להנחת דעתו של המנהל כי הם היו בבעלותו, ברשותו או בפיקוחו במשך שלוש שנים לפני פרסומן של תקנות אלה או במשך תקופה קצרה יותר אם לדעת המנהל באותו ענף מסחרי די בה לראותם כמלאי מת; אולם רשאי המנהל לקבוע כי טובין שהיו ברשותו או בפיקוחו של עוסק למעלה משלוש שנים כאמור יהיו חייבים בהיטל אם לדעת המנהל אין רואים אותם באותו ענף מסחרי כמלאי מת.

פטור מהיטל
מלאי על
מלאי מת

15. עוסק יהיה פטור מהיטל מלאי לפי תקנה 9 לגבי טובין שהוכיח להנחת דעתו של המנהל כי לפני פרסום תקנות אלה עברו בישראל תהליך עיבוד וכן לגבי ציוד שהוא משתמש בו לצורך עסקו ואינו מיועד למכירה.

פטור מהיטל
מלאי על
טובין שעובדו
בישראל ועל
ציוד

16. (א) עוסק שבבעלותו, ברשותו או בפיקוחו מלאי טובין שעליהם חל היטל מלאי, ומי שעסקו יבוא טובין ימסור למנהל דין וחשבון ובו פרטים על הטובין כפי שיורה המנהל, לא יאוחר משלושים יום לאחר פרסום תקנות אלה, וזולת אם דרש המנהל דרישה אחרת לענין זה.

דו"ח על מלאי

(ב) הוראה או דרישה כאמור בתקנת משנה (א) תהיה כללית או לסוגים מסוימים של עוסקים או לעוסק מסויים; נתינתה תהיה כדין אם פורסמה בשלושה עיתונים יומיים היוצאים לאור בישראל או במסרה לידיי של העוסק ותחולתה ביום שנקבע בה.

הוראה

(ב) לא הגיש אדם דין וחשבון כאמור בתקנת משנה (א) עד למועד שנקבע לכך, יווסף קנס של 20% על סכום היטל המלאי שהוא חייב בו, ומששילם החייב את הקנס לא יינקטו הליכים פליליים נגדו על שלא הגיש את הדין וחשבון; המנהל רשאי להקטין את הקנס מטעמים מיוחדים שיירשמו.

סכנות לשלם

17. (א) נמסר דין וחשבון לפי תקנה 16, רשאי המנהל לעשות אחת מאלה:

- (1) לאשר את הדין וחשבון ולקבוע לפיו את סכום ההיטל;
- (2) לקבוע לפי מיטב שפיטתו את סכום ההיטל, אם יש לו טעמים סבירים להניח שהדו"ח איננו נכון;
- (3) לאשר את הדין וחשבון אישור זמני ולדרוש תשלום ההיטל המגיע לפיו, בלי לפגוע בסמכותו לקבוע אחרי כן את סכום ההיטל לפי פסקה (2).

(ב) לא נמסר דין וחשבון לפי תקנה 16, רשאי המנהל לקבוע לפי מיטב שפיטתו את סכום ההיטל שהחייב העוסק לשלמו.

השגה

18. (א) החולק על שומה לפי תקנה 17 רשאי להשיג עליה בכתב מנומק לפני המנהל תוך ארבעה עשר יום מיום שהומצאה לו הודעת השומה או תוך מועד מאוחר מזה שהתיר המנהל מטעמים מיוחדים, ובלבד שאם נעשתה שומה משום שלא הוגש דין וחשבון רשאי העוסק להשיג עליה רק אם הגיש את הדין וחשבון תוך התקופה האמורה או תוך תקופה שהתיר המנהל.

(ב) הגיעו החייב בהיטל והמנהל להסכם בדבר ההיטל המגיע, תתקן השומה לפי זה; לא הושג הסכם – יחליט המנהל בהשגה, ורשאי הוא לקיים את השומה, להגדילה או להקטינה.

(ג) הודעה על ההסכם או ההחלטה בהשגה, כשהיא מנומקת, תומצא לחייב בהיטל.

(ד) לא החליט המנהל כאמור בתקנת משנה (ב) תוך שנה מיום הגשת ההשגה, יראו את ההשגה כאילו נתקבלה.

19. (א) הרואה עצמו מקופח בהחלטת המנהל בהשגה לפי תקנה 18, רשאי לערער עליה לפני בית המשפט המחוזי תוך שלושים יום מיום שהומצאה לו ההחלטה.

(ב) הערעור יידון בפני שופט אחד, ויישמע בדלתיים סגורות, אם לא הורה בית המשפט הוראה אחרת לפי בקשת המערער.

(ג) בית המשפט יאשר, יפחית, יגדיל או יבטל את השומה, או יפסוק באופן אחר כפי שיראה לנכון.

(ד) חובת הראיה כי השומה היא מופרזת תהיה על המערער.

20. שר המשפטים רשאי לקבוע בתקנון סדרי דין בדבר הגשת ערעור והדיון בו, לרבות תשלום אגרות, הוצאות, מתן ערובה והגשת ראיות.

תקנות סדרי דין

21. הגשת השגה או ערעור אין בהם כדי לדחות את תשלום ההיטל על פי השומה אלא אם הורה בית משפט אחרת.

השגה וערעור
אינם דוחים
היטל תשלום

פרק ד': היטל יבוא

22. (א) בעל טובין שרשימונם טרם הותר לצריכה בארץ, ישלם היטל יבוא בשיעור ממחיר הטובין כשהוא מחושב לפי השער הקודם של הדולר, השווה לשיעור העליה של השער החדש של הדולר לעומת השער הקודם של הדולר.

היטל יבוא

(ב) טובין המפורטים להלן פטורים מהיטל יבוא:

(1) טובין שתמורתם שולמה במטבע חוץ של בעל הטובין שהוחזק בידו כדין, ושלא נרכש בהקצבה, ואין חל עליו היטל מטבע לפי תקנות אלה;

(2) טובין שתמורתם שולמה או תשולם במטבע שנרכש, בהקצבה לפי השער החדש או במטבע חוץ ששולם עליה היטל מטבע;

(3) טובין שנתקבלו מספק תמורת טובין אחרים שיובאו לפני כן, שרשימונם הותר לצריכה בארץ, אך הוחזרו מאת היבואן לספק ללא תמורה נוספת;

(4) טובין שיובאו ללא תמורה במסגרת אחריותו של ספק;

(5) טובין שיובאו על פי רשיון יבוא כללי, תשל"ז-1977;

(6) טובין שלא יימסרו לצריכה בארץ;

(7) טובין שנרשמו למטרות שטעון או מעבר כאמור בסעיף 16 לפקודת המכס.

(ג) אם רק חלק מן התמורה ששולמה בעד הטובין הוא כאמור בפסקאות (1) ו-(2) לתקנת משנה (ב), ישולם ההיטל על יתרת התמורה בלבד.

23. היטל יבוא ישולם לפני סילוק הטובין מפיקוח רשות המכס, וכל עוד לא שולם ההיטל במלואו לא יסולקו הטובין.

מועד תשלום
היטל יבוא

24. לענין חישוב היטל היבוא על טובין שיסולקו מפיקוח רשות המכס מהיום הקובע ועד ליום לאחר שהתפרסם לראשונה הודעה מאת בנק ישראל בדבר השערים היציגים של מטבעות חוץ, יהיה השער החדש של הדולר שווה לחמש עשרה לירות.

הוראות מעבר

25. לענין חישוב מס קניה לפי חוק מס קניה (טובין ושירותים), תשי"ב-1952, על טובין שנתייבאו בהיטל יבוא, לא יובא בחשבון היטל היבוא.

הוראה מיוחדת
לענין חישוב
מס קניה

7 ק"ת תשל"ז, עמ' 2516.
8 ס"ח תשי"ב, עמ' 344.

פרק ה': פטור והחזר בהיטלי מלאי ויבוא

26. ראה המנהל כי חלק מתמורתם של טובין שמוטל עליהם היטל מלאי או היטל יבוא עוד לא שולם וכי הוא ישולם במטבע חוץ שנרכש ביום הקובע או לאחריו, או שולם באש"ר במטבע חוץ שייפרע במטבע שנרכש בהקצבה, או שולם לפני היום הקובע במטבע שנרכש בהקצבה לפי שער הגבוה מהשער הקודם, לא יובא בחשבון לענין ההיטל החלק מן התמורה שישולם או שייפרע במטבע שנרכש כאמור.

27. היה למנהל יסוד להניח שטובין החייבים בהיטל מלאי או היטל יבוא ניזוקו לפני היום הקובע או שבעודם בפיקוח רשות המכס ניזוקו, אבדו, הושמדו או נעזבו לרשות המכס, יפחית את ההיטל, יחזירו או יפטור ממנו, כולו או מקצתו, הכל לפי הענין.

פרק ו': החזר מס קניה

28. בפרק זה, "סחורות" – טובין כמשמעותם בחוק מס קניה (טובין ושירותים), תשי"ב–1952, שאינם בגדר טובין כהגדרתם בתקנות אלה.

29. (א) עוסק שבבעלותו, ברשותו או בפיקוחו נמצאות סחורות ביום הקובע ושיעור מס הקניה עליהן בוטל או הופחת ביום הקובע, יהיה זכאי להחזר מס קניה בסכום השווה להפרש שבין מס הקניה ששילם עליהן לבין מס הקניה שהיה חייב בתשלומ אילו היו חייבות במס קניה ביום הקובע, פחות 20,000 לירות (להלן – ההחזר).

(ב) היה העוסק זכאי לפטור מהיטל או להפחתתו כאמור בתקנה 13, יקטן סכום ההחזר שהיה זכאי לו אילולא הוראת תקנה משנה זו, בסכום הפטור או ההפחתה.

30. (א) עוסק שזכאי להחזר לפי פרק זה ימסור למנהל דין וחשבון ובו פרטים על הסחורות בבעלותו, ברשותו או בפיקוחו ביום הקובע, סכומי מס הקניה ששילם עליהן וסכומי ההחזר שהוא זכאי להם.

(ב) עוסק שחייב להגיש דין וחשבון לפי תקנה 16 יגישו יחד עם הדין וחשבון לפי תקנה זו.

31. היה עוסק חייב בהיטל מלאי וכן זכאי להחזר, יקוּזו האחד כנגד השני וההפרש שביניהם ישולם לו או ישולם על ידו, לפי הענין.

פרק ו': תיקון פקודת המכס

32. (א) בסעיף 148 לפקודת המכס¹⁰, במקום "לפי השער הרשמי הקיים ביום פדיית הטובין" יבוא "לפי השער היציג לכל מטבע חוץ שצויין בהודעה מאת בנק ישראל בדבר השערים היציגים של מטבעות חוץ שקדמה להודעה שפורסמה לאחרונה לפני יום פדיית הטובין".

(ב) על אף האמור בתקנת משנה (א), מהיום הקובע ועד ליום שלאחר היום שבו תתפרסם לראשונה הודעה מאת בנק ישראל בדבר השערים היציגים של מטבעות חוץ, יראו כאילו שער היציג של הדולר הוא חמש עשרה לירות ושער היציג של מטבע חוץ אחר יתואם בהתאם לשער החליפין שלו לעומת הדולר.

10 דיני מדינת ישראל, נוסח חדש, מס' 3, עמ' 39.

פרק ח': אגרות נמלים וטיס ושכר שירותי סווארות

33. האגרות המפורטות בתוספת השלישית, בשיעורים שהיו בתוקף ערב היום הקובע, ישולמו לפי תקנות הנמלים, תשל"א-1971¹¹ (להלן - תקנות הנמלים), כשהן מוגדלות בשיעור ההפרש שבין השער החדש של הדולר לבין השער הקודם של הדולר.

הגדלת אגרות נמלים

34. שכר שירותי סווארות כמפורט בחלקים א', ב' ו-ד' בתוספת לצו הפיקוח על מצרכים ושירותים (שכר מקסימלי לשירותי סווארות), תשכ"ב-1962¹², יועלה בשיעור ההפרש שבין השער החדש של הדולר לבין השער הקודם של הדולר.

הגדלת שכר שירותי סווארות

35. האגרות המפורטות בתוספת הרביעית ישולמו לפי תקנות הטיס (אגרות), תשל"ו-1976¹³ (להלן - תקנות הטיס), כשהן מוגדלות בשיעור ההפרש שבין השער החדש של הדולר לבין השער הקודם של הדולר.

הגדלת אגרות הטיס

36. תחילתו של פרק זה היא ביום כ' בחשוון תשל"ח (1 בנובמבר 1977).

תחילה

פרק ט': פיקוח על פעילות בנקאית

37. (א) נגיד בנק ישראל רשאי, באישור שר האוצר, להורות למוסדות בנקאיים להגביל את סך כל האשראי שניתן על ידיהם, ההשקעות שהשקיעו בנכסים אחרים או התחייבויות שלקחו על עצמם.

תקרת האשראי הבנקאי

(ב) בהוראות לפי תקנת משנה (א) רשאי הנגיד לקבוע כי מוסד בנקאי שיחרוג מההגבלות שיוטלו עליו יהיה חייב לשלם לבנק ישראל קנס בשיעורים כפי שיקבע ושלא יעלו בכל מקרה על 30% לשנה מסכום החריגות.

(ג) בהוראות לפי תקנת משנה (א) רשאי הנגיד -

- (1) להטיל את ההגבלות על כל המוסדות הבנקאיים, או על חלק מהם;
- (2) לקבוע הגבלות נפרדות לסוגים שונים של אשראי, השקעות או התחייבויות;
- (3) לקבוע את הבסיס לחישוב ההגבלה לפי מצבו של כל מוסד בנקאי ביום מסוים או במשך תקופה מסוימת;
- (4) לקבוע את ההגבלה כשיעור מהבסיס האמור שיהיה יציב או משתנה;
- (5) לקבוע שיטת חישוב החריגות, אם דרך כלל ואם לסוגים מסוימים.

38. (א) נגיד בנק ישראל רשאי לקבוע בצו כי מוסד בנקאי חייב לדווח לבנק ישראל על נכסיו, על התחייבויותיו ועל הוננו, למועדים ובדרך, הכל כפי שיקבע.

חובת דיווח

(ב) נגיד בנק ישראל או מי שהסמיך לכך רשאי לדרוש ממוסד בנקאי לדווח לבנק ישראל על עסקאות שעשה, והוא רשאי לעשות כאמור דרך כלל, לסוג מסויים של עסקאות או לעסקה מסוימת, לתקופות, במועדים ובדרך, הכל כפי שיקבע.

פרק י': הוראות כלליות

39. היטל לפי תקנות אלה ישולם על אף האמור בסעיף 62 לחוק לעידוד השקעות הון, תשי"ט-1959¹⁴.

יבוא לפי חוק לעידוד השקעות הון

11 ק"ת תשל"א, עכ" 306; תשל"ה, עמ' 1253; תשל"ו, עמ' 380; תשל"ז, עמ' 2232.

12 ק"ת תשכ"ב, עמ' 1302; תשל"ה, עמ' 1270; תשל"ו, עמ' 396; עמ' 2633.

13 ק"ת תשל"ו, עמ' 2072.

14 ס"ח תשי"ט, עמ' 234; תשכ"ו, עמ' 62; תשל"ז, עמ' 203.

40. על גביית היטל ותשלומים אחרים לפי תקנות אלה תחול פקודת המסים (גביה) 15.

גביה

סמכות לשנות
מועדים ודרכי
תשלום

41. (א) רשות מוסמכת רשאית, בצו, לקבוע מועד מאוחר מהקבוע בתקנות אלה או מועד נוסף לסילוק היטל מלאי או היטל יבוא את מקום סילוקו ואת דרכי הסילוק, ורשאית היא לקבל מהחייב בהיטל כאמור התחייבות לסילוקו וערובה לקיום התחייבות זו.

(ב) רשות מוסמכת רשאית לדחות למועד אחר, בתנאים הנראים לה, סילוק היטל מלאי או היטל יבוא, כולו או מקצתו.

תשלום ריבית
וקנס

42. (א) דחתה רשות מוסמכת את המועד לסילוק היטל, כולו או מקצתו, ישלם החייב בהיטל, ריבית בשיעור של 26 אחוזים לשנה על הסכום שתשלומו נדחה, מן היום שנקבע לסילוק ההיטל עד יום פרעונו בפועל.

(ב) מי שחייב בהיטל ולא סילק אותו, כולו או מקצתו, במועד שהיה עליו לסלקו והרשות המוסמכת לא דחתה את המועד לסילוקו, יהיה חייב בתשלום קנס בשיעור של 2.5 אחוזים לחודש או חלק ממנו על הסכום שלא שולם במועד, מן היום שנקבע לסילוק ההיטל עד יום פרעונו בפועל.

(ג) לענין גבייתם, דין הריבית והקנס כדין ההיטל.

(ד) הרשות המוסמכת רשאית להקטין את הקנס ובלבד ששיעורו לא יפחת מ-15 אחוזים לחודש או חלק ממנו.

הקפאה של
כסבע חוץ

43. לא סולק היטל מטבע, כולו או מקצתו, במועד שנקבע בתקנות אלה או בצו לפי תקנה 41, רשאית הרשות המוסמכת לאסור, עד לסילוק ההיטל, את העברת הבעלות או ההחזקה בהן החוזר או במטבע החוץ שעליהם מוטל ההיטל.

הקפאה בהיטל
מלאי, או
בהיטל יבוא

44. לא סילק עוסק היטל מלאי או היטל יבוא, כולו או מקצתו, במועד שנקבע בתקנות אלה, רשאית הרשות המוסמכת לאסור, עד לסילוק ההיטל, את העברת הבעלות או ההחזקה בטובין שעליהם מוטל ההיטל וכל עסקה אחרת בהם או את העברת הטובין ממקום למקום אם הם נמצאים ברשותו של החייב בהיטל או בפיקוחו.

עיקוב טובין

45. המנהל רשאי לעכב הוצאת טובין של חייב בהיטל מפיקוח רשות המכס עד לתשלום כל היטל המגיע ממנו על פי תקנות אלה על אותם טובין או על טובין אחרים, או עד להגשת דין וחשבון אשר חובה להגישו לפי תקנות אלה.

חילוט

46. (א) טובין שבבעלותו, ברשותו או בפיקוחו של עוסק ולא נכללו בדין וחשבון אשר חובה להגישו לפי תקנות אלה, יחולטו למדינה ועל תפיסתם או שחרורם מן החילוט יחולו טעפים 188 עד 193, 206 (א), 229 ו-230 לפקודת המכס, בשינויים הנורעים מן הענין.

(ב) תקנה זו תחול גם לגבי טובין שנמסרה לגביהם בדין וחשבון כאמור ידיעה כוזבת בפרט חשוב.

הקפאה טובין

47. (א) חולטו טובין בהתאם לתקנה 46, רשאי המנהל להורות על העברתם למקום שיורה או להקפיאם כדי המחזיק בהם.

(ב) הוקפאו טובין לפי תקנה משנה (א), חייב המחזיק בהם למסרם לפי דרישת המנהל; לא עשה כן, או מסרם כשהם ניזוקים, ייאשם בעבירה על תקנות אלה, אם לא הניח את דעתו של המנהל שהטובין נעלמו או ניזוקו מסיבות שלא היתה לו שליטה עליהן.

48. מי שהרשות המוסמכת הסמיכה אותו לכך בכתב רשאי, לצורך ביצוע תקנות אלה או לשם מניעה או גילוי של עבירות על תקנות אלה, להיכנס לכל מקום כדי לערוך בדיקת מלאי, בדיקת פנקסים ומסמכים אחרים ולתפוס כל דבר העשוי לשמש ראיה במשפט על עבירה לפי תקנות אלה.

החלת חוק
מסים עקיפים

49. הוראות חוק מסים עקיפים (מס ששולם ביתר או בחסר), תשכ"ח-1968¹⁶, יחולו על היטל יבוא והיטל מלאי.

מסירת ידיעות
מסמכים ותעודות
אחרות

50. (א) רשות מוסמכת רשאית לגבות ראיות מכל אדם ולמטרה זו רשאית לדרוש ידיעות, פנקסים, מסמכים ותעודות אחרות, שלדעתה יש בהם כדי להבטיח את ביצוען של תקנות אלה.

(ב) בלי לגרוע מן האמור בסעיף 52 לפקודת הראיות [נוסח חדש], תשל"א-1971¹⁷, לא תיגבה ראיה מכוח הסמכויות לפי תקנה משנה (א) אם נתקיים אחד מאלה:

(1) הנדרש למסור את הראיה הוא בן-זוגו, ילדו או הורהו של העוסק או אדם המועסק בענייניו על יסוד מהימנות אישית;

(2) הראיה חסויה על פי כל דין ואין חובה למסרה לבית המשפט.

קביעת מחיר
מקובל במקרים
מסויימים

51. סולקו טובין מפיקוח רשות המכס לפני היום הקובע אך המסים, כמשמעותם בתקנה 9, משתלמים ביום הקובע או לאחריו, הרי בחישוב אותם מיסים לצורך חישוב היטל המלאי יהיה מחירם המקובל של הטובין כמשמעותו בסעיף 130 לפקודת המכס מוגדל בשיעור עליית השער החדש לעומת השער הקודם; "טובין", לענין תקנה זו – לרבות טובין שיובאו לישראל אל ותמורתם או חלק ממנה שולמו שלא במטבע שנרכש בהקצבה.

עבירות ועונשין

52. (א) מי שעשה אחת מאלה:

(1) מסר לרשות מוסמכת ידיעה, פנקס, מסמך או תעודה אחרת שהם כוזבים בפרט חשוב, משנדרש למסרם מכוח תקנות אלה;

(2) העלים, השמיד, שינה או סירב למסור ידיעה, פנקס, מסמך או תעודה אחרת שנדרש למסרם מכוח תקנות אלה;

(3) הפריע לרשות מוסמכת או לאדם הפועל בשליחותה לבצע את סמכויותיהם לפי תקנות אלה או מנע זאת מהם –

דינו – מאסר שלוש שנים או קנס 100,000 לירות; אולם אם נעברה העבירה בקשר להיטל מטבע יהיה שיעור הקנס פי שלושה משווי מטבע החוץ לפי השער החדש אשר בקשר עמו נעברה העבירה או 100,000 לירות, ואם נעברה העבירה בקשר להיטל יבוא או היטל מלאי – פי חמישה משווי הטובין אשר בקשר אליהם נעברה העבירה או 100,000 לירות, הכל לפי הסכום הגדול יותר.

(ב) מי שעבר על הוראה מהוראותיהן של תקנות אלה או על הוראה או תנאי שנקבעו מכוחן, דינו – קנס 50,000 לירות; אולם אם נעברה העבירה בקשר להיטל מטבע יהיה שיעור הקנס פי שניים משווי מטבע החוץ לפי השער החדש אשר בקשר עמו נעברה העבירה או 50,000 לירות, ואם נעברה העבירה בקשר להיטל מלאי – פי שלושה משווי הטובין אשר בקשר אליהם נעברה העבירה או 50,000 לירות, הכל לפי הסכום הגדול יותר.

(ג) נעברה עבירה על תקנות אלה במהלך עסקו של חייב בהיטל בידי פקיד, פועל, שליח, סוכן או בא כוח של החייב בהיטל, יאשם החייב בהיטל בעבירה, זולת אם הוכיח שנקט כל האמצעים הסבירים להבטיח קיומן של תקנות אלה או שהעבירה נעברה שלא בידיעתו.

16 ס"ח תשכ"ח, עמ' 168.

17 דיני מדינת ישראל, נוסח חדש, תשל"א, עמ' 421.

(ד) נעברה עבירה על תקנות אלה בידי חבר-בני-אדם, יאשם בעבירה גם כל אדם אשר בשעת ביצוע העבירה היה מנהל פעיל, שותף, מנהל חשבונות או פקיד אחראי של אותו חבר-בני-אדם, וזאת אם הוכיח שנקט כל האמצעים הסבירים להבטחת קיומן של תקנות אלה או שהעבירה נעברה שלא בידיעתו.

53. נוכחה רשות מוסמכת כי אדם עבר על הוראה מהוראות תקנות אלה, רשאית היא, כופר בהסכמתו של האדם, לקחת מידו כופר כסף שלא יעלה על הקנס הגבוה ביותר שמותר להטילו בשל אותה עבירה; הוגש כתב אישום על אדם, אין לקבל כופר כסף בשל העבירה כל עוד לא הודיע היועץ המשפטי לממשלה על עיכוב הליכי המשפט.

54. כדי להסיר ספק, נקבע בזה כי הוראות חוק-יסוד: משק המדינה¹⁸, לא יחולו על תקנות אלה.

55. לתקנות אלה ייקרא "תקנות-שעת-חירום (הסדרים בעקבות שינוי שער המטבע) (מס' 2), תשל"ח-1977".

תוספת ראשונה

(תקנה 1)

סוגי מטבע

כתרים נוכריים
פלוריינים הולנדיים
מרקים גרמניים
מרקים פיניים
שילינגים אוסטריים
פרנקים בלגיים
לירות איטלקיות
דינרים ירדניים
יינים יפניים.

דולרים של ארה"ב
דולרים קנדיים
לירות שטרלינג
דולרים אוסטרליים
רנדים של דרום אפריקה
פרנקים שווייצריים
פרנקים צרפתיים
כתרים דניים
כתרים שבדיים

תוספת שנייה

(תקנה 9)

בתוספת זו —

- (א) "תעריף המכס" — התוספת לפקודת תעריף המכס והפטורים, 1937¹⁹;
(ב) הטובין המפורטים בטור א' — כהגדרתם בפרט תעריף המכס שבטור ב':

טור א'	טור ב'
הטובין	הפרט בתעריף המכס
גרעיני מילוקורן, סורגום, דורה	20.00/2
תירס	10.05/8
שעורה	10.03/3
קמח דגים	23.019900/2
סוכר	17.01
בשר קפוא	פרק 2
חיטה	10.01

¹⁹ ק"ת — שיעורי מק"ח 196, תשל"ז, עמ' 248.

¹⁸ ס"ח תשל"ה, עמ' 206.

תוספת שלישית

(תקנה 33)

- א. אגרות מגדלור, מינגש, עגינה, ניתוב ושימוש בספינות גרר וסירות קשירה לפי סימן ב';
- ב. אגרות הוצאת אשפה לפי סימן ג';
- ג. אגרות סבלות לפי סימן ד';
- ד. אגרות אחסנה לפי סימן ו';
- ה. אגרה לשירותים מסויימים לפי סימן ח';
- ו. אגרות שימוש במירצף לפי סימן י';
- ז. אגרות שירותי בתי ממגורות בנמל חיפה לפי סימן יא';
- ח. אגרות נוסעים וחפציהם לפי סימן יד';
- ט. אגרות שימוש בצידוד לפי סימן טז';
- י. אגרות רציף שלא לפי ערך על פי תקנה 233;
- יא. אגרות איסוף מי שיפוליים על פי תקנה 174 ג'.

תוספת רביעית

(תקנה 35)

- א. אגרת נחיתה לכלי טיס מחוץ לארץ על פי תקנה 2 לתקנות הטיס;
- ב. אגרת חנייה בטיסה מחוץ לארץ על פי תקנה 3 לתקנות הטיס;
- ג. אגרת סבלות על פי תקנה 9 לתקנות הטיס;
- ד. אגרת נוסעים על פי תקנה 10 לתקנות הטיס;
- ה. אגרת משאות על פי תקנה 11 לתקנות הטיס;
- ו. אגרה מינימלית על פי תקנה 12 לתקנות הטיס;
- ז. אגרת ניקוי על פי תקנה 14 לתקנות הטיס;
- ח. הוצאות לבדיקת כושר טיסה מחוץ לארץ על פי תקנה 18 לתקנות הטיס.

שמחה ארליך
שר האוצר

ט"ז בחשון תשל"ח (28 באוקטובר 1977)

משרד המשפטים

מסמך זה הינו העתק שנסרק בשלמותו ביום ובשעה המצוינים,
בסריקה ממוחשבת מהימנה מהמסמך המצוי בתיק,
בהתאם לנוהל הבדיקות במשרד המשפטים.
על החתום

משרד המשפטים (חתימה מוסדית).